

Astrida Lindgrēne • Bjerns Bergs

LENNEBERGAS EMĪLA ZIEMAS GRĀMATA

No zviedru valodas tulkojušas
ELIJA KLIENE un MUDĪTE TREIMANE

821.113.6-93
Li 495

Astrid Lindgren
EMILS VINTERHYSS

Text © Astrid Lindgren 1966, 1985, 1970 / The Astrid Lindgren Company
Illustrations © Björn Berg / Bildmakarna Berg AB
First published by Rabén & Sjögren, Sweden, in 2019.
Published by agreement with Rabén & Sjögren Agency.

All foreign text rights are handled by The Astrid Lindgren Company, Sweden,
e-mail: info@astridlindgren.se,
while illustrations are handled by Bildmakarna Berg AB, Sweden,
e-mail: kontakt@bildmakarnaberg.se.
For more information about Astrid Lindgren's books:
www.astridlindgren.com and www.bildmakarnaberg.se.

Stāstus “Kad Emīls izdarīja tādu varoņdarbu, ka visa Lenneberga uzgavilēja un visi viņa nedarbi tika piedoti un aizmirsti” un ““Nekādas skoposšanās!” teica Lennebergas Emīls” no zviedru valodas tulkojusi Mudīte Treimane, “Kad Emīls sarīkoja lielas dzires Kathultā un noķēra vilku bedrē komandanti” – Elija Kliene.

Astrida Lindgrēne
LENNEBERGAS EMĪLA ZIEMAS GRĀMATA

Apgāda Zvaigzne ABC vadītāja *Vija Kilbloka*
Projekta vadītāja *Marika Taube*
Mākslinieciskā redaktore *Inguna Kļava Švanka*
Vāka dizainu adaptējusi *Ilze Isaka*

Apgāds Zvaigzne ABC, SIA, K. Valdemāra ielā 6,
Rīgā, LV-1010. Red. nr. L-4374.
Jelgavas tipogrāfija

Šis ir ar autortiesībām aizsargāts darbs. Darba reproducēšana vai jebkāda cita neatļauta izmantošana ir autortiesību pārkāpums. Par autortiesību pārkāpšanu ir paredzēta atbildība Krimināllikuma 148. pantā.

© Tulkojums latviešu valodā, Mudīte Treimane
© Tulkojums latviešu valodā, Elija Kliene
© Izdevums latviešu valodā, Apgāds Zvaigzne ABC, 2023
ISBN 978-9934-31-816-0

KAD EMĪLS SARĪKOJA LIELAS DZĪRES KATHULTĀ UN NOĶĒRA VILKU BEDRĒ KOMANDANTI

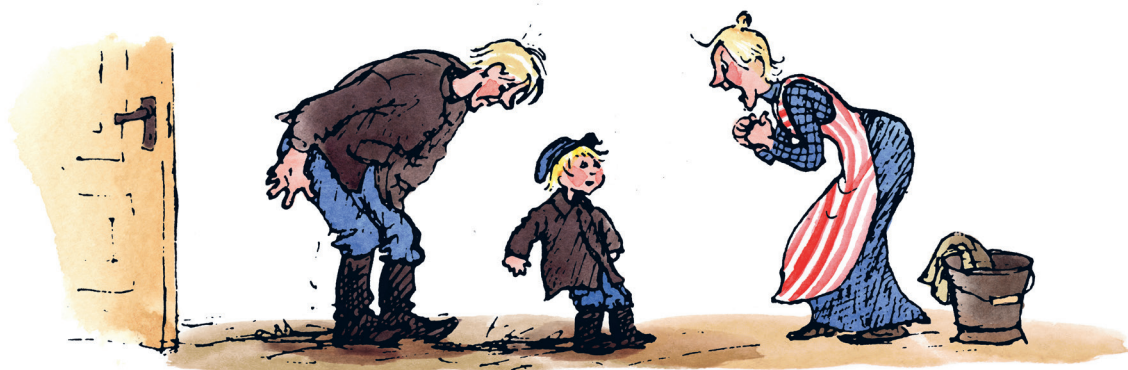

IEKAMS PIENĀK ZIEMSVĒTKI, jāpārlaiž vispirms saltais un lietainais rudens, un tas nekur nav visai tīkams. Arī Kathultā tas nebija jauks. Alfrēds lietus gāzmās staigāja pakaļ vēršiem un ara akmeņainās tīrumu strēmeles, un pa uzartajām vagām viņam sekoja Emīls. Viņš palīdzēja Alfrēdam, ar saucieniem uzmundrinādams vēršus, kas bija neiedomājami laiski un, šķiet, nemaz nesaprata, kāda nozīme ir aršanai. Bet tajās dienās ātri iestājās tumsa, Alfrēds izjūdzta vēršus, un viņi klumzāja uz mājām – Alfrēds, Emīls un vērši. Pēc tam Alfrēds un Emīls iegāja virtuvē dubļainos zābakos un briesmīgi nokaitināja Līnu, kas baiļojās par savu nule izberzto grīdu.

– Viņa ir tik sīkumaina. Vīram, kas viņu apprecēs, nebūs ne brītiņa miera, – Alfrēds sūrojās.

– Jā, tiesa kas tiesa, – Emīls viņam piekrita.

Alfrēds apklusā un prātoja tālāk.

– Jā, tu saki – tiesa kas tiesa. Es neuzdrīkstos to darīt. Neuzdrīkstos to viņai arīdzan pateikt, – viņš beidzot sacīja.

– Vai gribi – es viņai pateikšu? – vaicāja drosmīgais un uzņēmīgais Emīls, bet Alfrēds to nevēlējās.

– Tas jāpasaka smalki, lai viņu neapvainotu, – puisis piebilda.

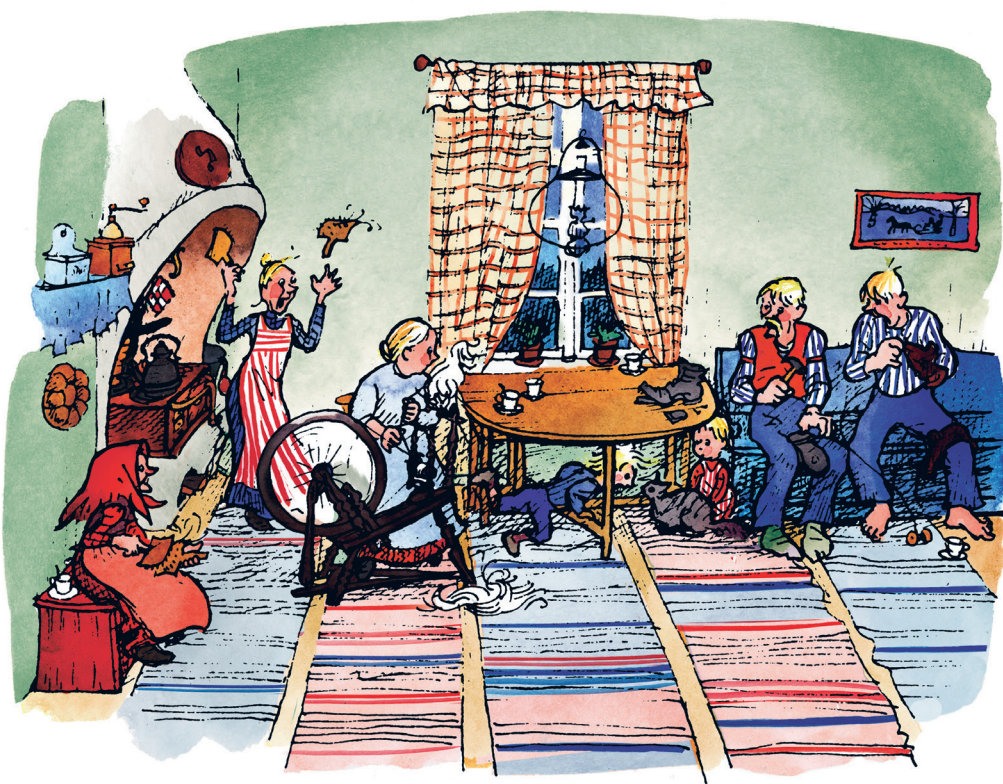
Alfrēds ilgi staigāja, prātodams, kā lai smalkāk pasaka Līnai, ka negrib viņu precēt, taču nekā prātīga nespēja izdomāt.

Rudens tumsa smagi slīga pār Kathultu. Jau pulksten trijos pēcpusdienā virtuvē bija jāaizdedzina petrolejas lampa, un viņi visi tur kvernēja, katrs darīdams savu darāmo. Emīla mātei bija ratiņš, un viņa vērpa smalku, baltu vilnu, no kuras Emīlam un Īdai adīs zeķes. Līna kārsa vilnu, un, ja atnāca Krēsas Maja, arī viņa darīja to pašu. Emīla tēvs laboja kurpes, tā ietaupīdams brangu naudu, kas citādi būtu jāmaksā pilsētas kurpniekam. Alfrēds arī

nebija sliņķis, viņš lāpīja savas zeķes. Tām allaž bija lieli caurumi gan pirkstgalos, gan papēdī, un Alfrēds tos žigli vien sadiedza. Līna mīļu prātu būtu Alfrēdam palīdzējusi, bet viņš to noraidīja.

– Nē, nē, redzi, tad viņa mani sagūstītu. Lai cik smalki es izrunātos, tas neko nelīdzētu, – viņš paskaidroja Emīlam.

Emīls un Īda lielākoties sēdēja zem galda un rotaļājās ar kaķi. Kādreiz Emīls mēģināja iestāstīt Īdai, ka kaķis patiesībā ir vilks, un, kad Īda tam negribēja ticēt, viņš izgrūda tādu vilka kaucienu, ka virtuvē visi salēcās.

Emīla māte gribēja noskaidrot, ko tāds kauciens nozīmē, un Emīls sacīja:

– Nujā, zem galda taču ir vilks.

Krēsas Maja tūdaļ ņēmās stāstīt par vilkiem, un Emīls un Īda liksmi izlīda no pagaldes klausīties. Tagad tu dzirdēsi šausmu stāstu, jo Krēsas Maja stāstīja tikai šaušalīgus stāstus. Tie bija vai nu par slepkavām un zagļiem, par spokiem un veļiem, vai arī par baismīgām galvas nociršanām, briesmīgiem ugunsgrēkiem, šaušalīgām nelaimēm, nāvīgām slimībām un bīstamiem zvēriem, piemēram, par vilkiem.

– Kad es biju maza, tad te Smolandē vēl bija daudz vilku, – viņa uzņēma valodu.

– Bet tad nāca Kārlis Divpadsmitais un tos visus nošāva, vai ne? – Līna turpināja.

Krēsas Maja pārskaitās; protams, viņa bija veca, taču ne tik aplam veca, kā domāja Līna.

– Cik tev tā prātiņa ir, tā tu runā, – Krēsas Maja atbildēja un negribēja vairs stāstīt tālāk.

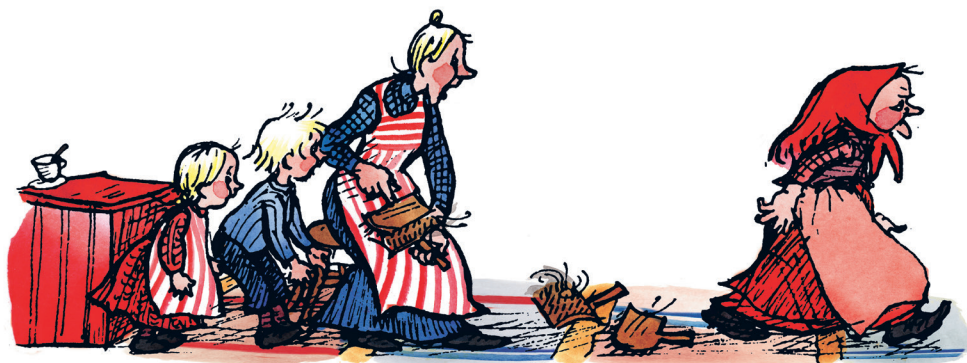
Bet Emīls tik ilgi ap viņu luncinājās, līdz beidzot viņa atsāka tiešām baismu nostāstu par vilkiem un vilku bedrēm, kuros vilkus ķēra tolaik, kad viņa vēl bija maza.

– Nujā, tad jau Kārlim Divpadsmitajam nebija, ko darīt, – Līna iebilda un strauji apklusā.

Bet ar to pietika, lai Krēsas Maja no jauna saskaistos, un tas jau nebija nekāds brīnums. Kārlis Divpadsmitais bija dzīvojis pirms simt gadiem, un tik briesmīgi veca Krēsas Maja tiešām nebija.

Taču Emīls atkal sāka ap viņu luncināties. Un tad Krēsas Maja stāstīja par vilkačiem, kas bija visbaismīgākie no visiem vilkiem un klaiņoja apkārt tikai naktīs, kad spīdēja mēness. Vilkači pratuši runāt, Krēsas Maja stāstīja, jo viņi esot nevis parastie vilki, bet kaut kas vidējs starp cilvēku un vilku. Ja šādu vilkaci sastapuši mēnesnīcā, tad mājām varējuši teikt ardievas, jo mežonīgāku zvēru vairs neesot bijis. Un tāpēc naktīs, kad spīdējis mēness, cilvēkiem bijis jāpaliek mājās, Krēsas Maja sacīja un pameta skatienu uz Līnu.

– Lai gan Kārlis Divpadsmitais... – Līna ierunājās.

Tad Krēsas Maja nolika kārstuves un teica, ka laiks doties uz mājām, jo viņa esot tik veca un nogurusi.

Bet vakarā, kad Emīls un Īda gulēja savās gultiņās, viņi no jauna uzņēma valodas par vilkiem.

– Labi gan, ka vilku vairs nav, – Īda bilda.

– Vilku nav... Kā tu to vari zināt, ja nav nevienas vilku bedres, kur tos noķert? – Emīls attrauca.

Viņš ilgi palika nomodā un pārdomāja, un, jo vairāk domāja, jo drošāks jutās – ja tikai būtu kāda vilku bedre, viņš noteikti noķertu arī vilku. Un, kā jau nadzīgs zēns, viņš tūdaļ otrā rītā metās rakt vilku bedri starp galdnieka skabūzi un pieliekamo. Tieši tur vasarā auga ļoti daudz nātru, bet tagad tās gulēja zemē nokaltušas un nomelnējušas.

Lai izraktu vilku bedri, vajag aplam ilgu laiku. Bedrei jābūt dziļai, lai vilks nevarētu izrāpties ārā, ja tas reiz tajā iekritis. Alfrēds viņam lāgu lāgiem palīdzēja rakt, tomēr bedre bija gatava tikai īsi pirms Ziemsvētkiem.

